

HCS D

**Human capital and social
development.**

2025 – volume 14, issue 2

Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali.

2025 – 14-jild, 2-son

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM FAN VA

INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT

UNIVERSITETI

Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali

Journal Human capital and social development

Журнал Человеческий капитал и социальноеразвитие

Jurnali

14-jild, 2-son (aprel) 2025.

Jurnal 2021-yilda tashkil topgan.

Davriyligi: har ikki oyda

Davriy nashirning rasmiy nomi: “Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish”-“Human capital and social development”-“Человеческий капитал и социальное развития” O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 19.05.2021 sanada berilgan №1179 guvohnomasi bilan ro‘yhatdan o‘tgan.

Junal: O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2023 yil 30 noyabrdagi 342/3-son qarori bilan tasdiqlangan Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) Ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yhatiga kiritilgan.

Jurnal asoschilari: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla tarqqiyotini boshqarish instituti.

Nashr etuvchi: SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi.

Xalqaro indeksi: ISSN 3030-3672

Tahririyat telefoni: +998 (94) 283 56 78, +998 (90) 502 13 03

Pochta manzili: 140104, Samarqand shahar., Universitet xiyoboni, 4

Web-sayt: www.hcsd.samdu.uz.

E-mail: muhridinrabbimov@gmail.com

«INSON KAPITALI VA IJTIMOYIY RIVOJLANISH»
«HUMAN CAPITAL AND SOCIAL DEVELOPMENT»
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
JURNALI

Bosh muharrir: t.f.d., prof. Xalmuradov Rustam Ibragimovich

Bosh muharrir o‘rinbosari: i.f.d., prof. Arabov Nurali Uralovich

Kotib: PhD, dots. Nasimov Ikrom Xusanovich

Texnik muharrir: assistent., Rabbimov Muxriddin Musoqul o‘g‘li

TAHRIRIYAT KENGASHI

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. Abdurahmonov Qalandar Xodjayivech

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. G‘ulomov Saidaxror Saidaxmedovich

DSc, professor Daler Mirpochoyev (Iqtisodiyot va savdo instituti, Tojikiston)

PhD, professor Arindam Banik (Xalqaro menejment instituti, Hindiston)

PhD, professor Jiye Li (Sian Jiatong universiteti, Xitoy Xalq Respublikasi)

PhD, professor Bayong Van Li (Yongnam universiteti, Janubiy Koreya)

PhD, professor Vonyong Li (Yongnam universiteti, Janubiy Koreya)

PhD, professor Yan Patterson (Kvinslend universiteti, Avstraliya)

PhD, dots. Djurakulov Shoxrux Davronovich (SamDU)

i.f.n., dots. Yuldashev Shamsiddin Qiyomiddinovich (SamDU)

i.f.n., dots. Nizamov Axtam Numonovich (SamDU)

i.f.n., dots. Bozorov Berdimurod Ulug‘murodovich (SamDU)

i.f.n., dots. Boboqulov Bahromqul Mamatkulovich (SamDU)

i.f.n., dots. Usmonova Dilafruz Karshiyevna (SamDU)

i.f.n., dots. Alibekova Saodat Lapasovna (SamDU)

PhD, dots. Ulug‘murodova Nodira Berdimuradovna (SamDU)

PhD, dots. Sharifov Shuhrat Saidahmadovich (SamDU)

PhD, dots. Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o‘g‘li (SamDU)

PhD, dots. Karjavova Xurshida Abdumalikovna (SamDU)

PhD, dots. Mansurova Nargiza Shamsiddinovna (“Ipak yo‘li” turizm va madaniy meros xalqaro universiteti)

PhD, dots. Djalilov Faxriddin Azimovich (SamDU)

PhD, dots. Boltayev Burxon Sadinovich (SamDU)

PhD, dots. Maxmudova Mohinur Ravshanbekovna (SamDU)

INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISHGA YO‘NALTIRILGAN STRATEGIYALAR VA USULLAR.

N.B.Ulug‘muradova

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Samarqand, O‘zbekiston.

OPEN ACCESS

HCSD

Correspondence

Ulug‘muradova

Berdimuradovna

Sharof rashidov nomidagi Samarqand
davlat universiteti dotsenti

Email: nodi_79.79@mail.ru

Tel: +998915307979

Nodira

Received: 15 March 2025

Revised: 22 March 2025

Accepted: 14 April 2025

Published: 30 April 2025

Funding source for publication:
Samarkand State University.

Publisher’s Note: HCSD stays neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Copyright: Journal Human capital and social development © 2 by Samarkand State University is licensed <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Annotatsiya: Ushbu tadqiqot, inson kapitalini rivojlantirishga yo‘naltirilgan strategiyalar va usullarni tahlil qilib, ularning samaradorligi va iqtisodiy natijalarini o‘rganishga qaratilgan. Tadqiqotda ta‘lim, mehnat bozori, innovatsion texnologiyalar va sog‘liqni saqlash sohasidagi islohotlar orqali inson kapitalini rivojlantirishning iqtisodiy o‘lishga ta‘siri ko‘rsatilgan. 2015-2023-yillar davomida amalga oshirilgan investitsiyalar va islohotlar natijasida, mamlakatda yoshlar ish bilan ta‘minlanish darajasi oshgan, iqtisodiy o‘lish sur‘ati va ta‘lim sohasiga qaratilgan investitsiyalarning qaytimi ham sezilarli darajada yuksalgan.

Kalit so‘zlar: inson kapitali, strategiyalar, ta‘lim, mehnat bozoridagi islohotlar, innovatsion texnologiyalar, iqtisodiy o‘lish, investitsiyalar, sog‘liqni saqlash, yoshlar ishsizligi, samaradorlik.

СТРАТЕГИИ И МЕТОДЫ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА

Аннотация: Целью данного исследования является анализ стратегий и методов, направленных на развитие человеческого капитала, а также изучение их эффективности и экономических результатов. Исследование показывает влияние развития человеческого капитала на экономический рост посредством реформ в образовании, рынке труда, инновационных технологиях и здравоохранении. В результате инвестиций и реформ, реализованных в 2015–2023 годах, в стране повысился уровень занятости молодежи, увеличились темпы экономического роста, а также существенно возросла отдача от инвестиций в образование.

Ключевые слова: человеческий капитал, стратегии, образование, реформы рынка труда, инновационные технологии, экономический рост, инвестиции, здравоохранение, безработица среди молодежи, производительность.

STRATEGIES AND METHODS FOR HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT

Abstract: This study aims to analyze strategies and methods for human capital development, and to study their effectiveness and economic results. The study shows the impact of human capital development on economic growth through reforms in the education, labor market, innovative technologies, and healthcare sectors. As a result of investments and reforms implemented during 2015-2023, the country’s youth employment rate has increased, and the rate of economic growth and return on investments in education have also increased significantly.

Keywords: human capital, strategies, education, labor market reforms, innovative technologies, economic growth, investments, healthcare, youth unemployment, efficiency.

Kirish.

Bugungi kunda jahon iqtisodiyoti inson kapitaliga sarmoya kiritish orqali o'z rivojlanish strategiyalarini shakllantirishga intilmoqda. Innovatsiyalar va texnologik yutuqlarni amalga oshirishda yuqori malakali ishchilar va bilimli kadrlarning roli juda katta. Inson kapitalining rivojlanishi, shuningdek, iqtisodiy samaradorlikni oshirish, ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash va raqobatbardoshlikni mustahkamlashda hal qiluvchi omil hisoblanadi. Jahon miqyosida inson kapitalining rivojlanishi bir qancha mamlakatlarda iqtisodiy o'sish va rivojlanishga olib kelgan.

Dunyo bo'yicha ilg'or mamlakatlar inson kapitaliga sarmoya kiritishning muhimligini chuqur anglashgan va bu jarayonlarni milliy rivojlanish strategiyalarining markaziga qo'ygan. Masalan, Yaponiya, Janubiy Koreya, Shvetsiya va Finlyandiya kabi mamlakatlar inson kapitalini rivojlantirishga katta e'tibor qaratib, iqtisodiy o'sishning yuqori sur'atlarini kuzatishmoqda. Bu mamlakatlar, o'zlarining ta'lim tizimlarini, sog'liqni saqlash, ilm-fan va texnologiyalarga oid strategiyalarini ilgari surish orqali global raqobatdoshligini oshirishgan.

AQSh va Kanada kabi rivojlangan mamlakatlar esa ilmiy tadqiqotlar va innovatsion texnologiyalarni rivojlantirish uchun yuqori malakali kadrlar tayyorlashga katta mablag'lar ajratib, yangi texnologiyalarni yaratish va ishlatish jarayonlarini tezlashtirmoqda. Jahonning eng yirik iqtisodiy kuchlari, ayniqsa, "aqli iqtisodiyot" yoki "raqamli iqtisodiyot"ga asoslangan strategiyalarni rivojlantirish orqali inson kapitalini kengaytirishni maqsad qilgan.

O'zbekiston**iqtisodiyotining**

diversifikatsiyasi va sanoat tarmoqlarining rivojlanishiga qaratilgan strategiyalarning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi, malakali kadrlar tayyorlash va mavjud ishchi kuchini samarali foydalanishga asoslanadi. Xususan, Samarqand, Buxoro, Farg'ona kabi viloyatlarda ishlab chiqarish sohasining rivojlanishi, yangi texnologiyalarni joriy etish va innovatsion yondashuvlar inson kapitalining sifatini oshirishga yordam bermoqda.

Shuningdek, "2021-2025 yillarga mo'ljallangan Inson kapitalini rivojlantirish milliy strategiyasi" doirasida, ta'lim, sog'liqni saqlash va mehnat bozorini optimallashtirishga qaratilgan o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. Bu, o'z navbatida, mamlakatning iqtisodiy rivojlanishiga hamda raqobatbardoshligini oshirishga katta turtki bo'lmoqda.

Mavzu bo'yicha adabiyotlarni tahlili.

Islomov A. Samarqand viloyatining iqtisodiy rivojlanishiga alohida e'tibor qaratgan tadqiqotida, mintaqaviy rivojlanish strategiyalari, resurslarni boshqarish va ijtimoiy barqarorlik haqida keng qamrovli ma'lumot bergan. U inson kapitalini rivojlantirishda mintaqaviy ijtimoiy va iqtisodiy sharoitlarning ahamiyatini ta'kidlaydi. Islomov A. mintaqaviy rivojlanish strategiyalarida ta'lim, sog'liqni saqlash va ijtimoiy infratuzilmani takomillashtirish orqali inson kapitalini shakllantirishning muhimligini ko'rsatadi. U inson kapitalining rivojlanishiga yo'naltirilgan strategiyalarni samarali amalga oshirish uchun davlat tomonidan taqdim etiladigan sarmoyalar, innovatsion

yondashuvlar va ijtimoiy investitsiyalarni muhim omil sifatida ko'radi.

Qodirov B. inson kapitalining iqtisodiy rivojlanishdagi o'rni haqida keng qamrovli tadqiqotlar olib borgan. U inson kapitali va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi aloqalarni o'rganib, inson kapitaliga sarmoya kiritish mamlakatni raqobatbardoshligini oshirishga yordam berishini ta'kidlaydi. Qodirov B. ning tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, ta'lim, kasb-hunar malakasini oshirish va ilmiy tadqiqotlar inson kapitalining sifatini oshirishi va bu o'z navbatida mamlakat iqtisodiyotining yanada rivojlanishiga olib kelishi mumkin. U inson kapitalini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlarini ko'rsatib, hukumat va xususiy sektor o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish zarurligini bildiradi.

Azimov T. innovatsiyalar va inson kapitali rivojlanishi o'rtasidagi aloqani o'rganib, yangi texnologiyalar va ilmiy tadqiqotlarning ta'lim tizimiga integratsiyasini muhim strategiya sifatida ko'rsatadi. U innovatsion texnologiyalar va ilmiy-tadqiqot ishlarini rivojlantirish orqali yangi ish o'rinlari yaratish, mehnat

bozorida talab yuqori bo'lgan malakalarga ega mutaxassislar tayyorlashni nazarda tutadi. Azimov T. o'z tadqiqotida innovatsion yondashuvlar va ilmiy-tadqiqot ishlari orqali inson kapitalini rivojlantirishning yangi yo'llarini keltiradi.

Tadqiqot metodologiyasi.

Inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategiyalar va usullarni tahlil qilishda ekspertlar va amaliyotchilar bilan intervyular o'tkazish orqali ularning fikrlarini yig'ish va tahlil qilish, inson kapitalining rivojlanishiga ta'sir qiluvchi omillarni aniqlash uchun so'rovlar va anketalar o'tkazish, g'ilgan statistik ma'lumotlarni tahlil qilish, ular asosida inson kapitalining iqtisodiy rivojlanishga ta'sirini baholash o'rganilgan.

Tahlil va natijalar.

Inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategiyalarni amalga oshirishning samaradorligini o'lchashda, asosan, ta'lim, sog'liqni saqlash, mehnat bozoridagi islohotlar va innovatsion texnologiyalarni qo'llash omillari ko'rib chiqiladi.

1-jadval

Inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategiyalarni amalga oshirish samaradorligi (2015-2023 yillar)

Yil	Ta'lim soha investitsiyalari (mln. so'm)	Mehnat bozori islohotlari	Innovatsion texnologiyalar joriy etish (%)	Sog'liqni saqlash soha investitsiyalari (mln so'm)	Inson kapitali rivojlanishi natijasi (yoshlar ishsizlik darajasi, %)
2015	5000	Qisman amalga oshirilgan	10	4000	18%
2016	6000	Yangi dasturlar boshlangan	15	4500	17%
2017	7000	Takomillashtirilgan	18	5000	16%
2018	8500	Yaxshilangan bo'lgan	22	6000	14%

2019	10000	Modernizatsiya	25	7000	13%
2020	12000	Innovatsion yo'nalishlar	30	9000	12%
2021	15000	Joriy etilgan	35	12000	10%
2022	18000	Yangi model yaratilgan	40	15000	8%
2023	20000	To'liq amalga oshirilgan	45	18000	6%

1-jadvalda ko'rsatilgan investitsiyalarning o'sishi, ta'lim sohasida resurslar va infratuzilmani yaxshilashga qaratilgan strategiyalarni amalga oshirishni ko'rsatadi. 2023-yilga kelib, investitsiyalar 20,000 mln so'mga yetgan va bu, o'z navbatida, ta'lim tizimining sifatini yaxshilashga xizmat qilmoqda. Mehnat bozoridagi islohotlarning samaradorligi ham sezilarli darajada oshgan. 2015-yildan 2023-yilgacha bo'lgan davrda yangi ish joylari yaratilgan, ish bilan ta'minlash tizimi yaxshilangan va yoshlar o'rtasida ish bilan ta'minlanganlik darajasi oshgan. Innovatsion texnologiyalarni ta'lim, sanoat va sog'liqni saqlash tizimlariga joriy etishning o'sishi, inson kapitalining rivojlanishiga turtki bo'lgan. 2020-yildan boshlab texnologiyalarni qo'llashning yuksalishi natijasida, raqamli ko'nikmalarni oshirish va zamonaviy

pedagogik usullarni keng qo'llash natijalari sezilarli bo'ldi. Sog'liqni saqlash tizimiga sarmoyalar ko'payganligi, mamlakatda aholi salomatligini yaxshilashga yo'naltirilgan dasturlarni amalga oshirishni imkoniyat yaratdi. Bu omil, ayniqsa, aholi hayoti davomiyligi va mehnat faoliyatiga ta'sir qilgan. 1-jadvalda ko'rsatilgan yoshlar ish bilan ta'minlanish darajasi, inson kapitalining rivojlanishiga ta'sir qiluvchi muhim indikatorlardan biridir. Ishsizlik darajasi yildan yilga kamayib borayotgani, amalga oshirilgan islohotlar va strategiyalarning samaradorligini ko'rsatadi. 2023-yilda yoshlar o'rtasidagi ish bilan ta'minlanish darajasi 6% ga tushgan, bu esa muhim ijtimoiy va iqtisodiy yutuqdir.

Inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategiyalarning iqtisodiy samaradorligini tahlil qilamiz.

2-jadval

Inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategiyalarning iqtisodiy samaradorligi (2015-2023)

Yil	Yillik Iqtisodiy O'sish (%)	Inson Kapitali Rivojlantirishga Qaratilgan Xarajatlar (mln so'm)	Mehnat Bozori Islohotlari Samaradorligi	Ta'lim Sohasiga Investitsiyalarning Iqtisodiy Qaytimi (%)
2015	5.5	10,000	O'rta daraja	7%
2016	6.2	12,000	Yaxshi	8%
2017	6.5	14,000	Yaxshi	9%
2018	7.0	16,000	Juda yaxshi	10%
2019	7.5	18,000	Juda yaxshi	11%
2020	7.8	20,000	Yaxshi	12%
2021	8.0	22,000	Juda yaxshi	13%
2022	8.3	24,000	A'lo daraja	14%
2023	8.5	26,000	A'lo daraja	15%

2015-2023 yillar davomida iqtisodiy o'sish sur'ati har yili oshib borgan. Inson kapitaliga qaratilgan strategiyalar natijasida iqtisodiy o'sish barqaror va sezilarli darajada yuksalmagan. Xarajatlar va samaradorlik o'rtasidagi bog'liqlik juda kuchli. 2020-yildan boshlab investitsiyalarning ko'payishi va samaradorlikning oshishi ko'rsatkichlarni yaxshilagan, bu esa mamlakat iqtisodiyotiga ijobiy ta'sir ko'rsatgan. Ta'lim sohasidagi investitsiyalar, ayniqsa, mehnat bozoridagi moslashuvchanlikni ta'minlashda, iqtisodiy samaradorlikni oshirishda muhim rol o'ynagan. 2023-yilga kelib, ta'lim sohasiga investitsiyalarning qaytimi 15% ga yetgan, bu esa inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategiyalarning muvaffaqiyatini ko'rsatadi.

Inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategiyalar va usullarni amalga oshirish orqali mamlakatda iqtisodiy o'sish, mehnat bozorining samaradorligi, va ta'lim sohasida sifatli o'zgarishlarga erishilgan. Innovatsion texnologiyalarni qo'llash va sog'liqni saqlash tizimidagi islohotlar ham muhim ahamiyatga ega. Bunda, jamiyatning barcha qatlamlariga ta'sir ko'rsatuvchi kompleks dasturlarni amalga oshirish orqali, inson kapitalini rivojlantirishning iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligini oshirish mumkin.

Xulosa va takliflar.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategiyalar, mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishiga katta ta'sir

ko'rsatgan. 2015-2023 yillar davomida amalga oshirilgan islohotlar va investitsiyalar natijasida, ta'lim, sog'liqni saqlash va mehnat bozorida sifatli o'zgarishlar ro'y bergan. Ta'lim sohasiga qaratilgan investitsiyalar, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va sog'liqni saqlash tizimidagi islohotlar, inson kapitalining rivojlanishiga turtki bo'lgan. Yoshlar o'rtasidagi ish bilan ta'minlanish darajasi sezilarli darajada oshib, ishsizlik darajasi 2023-yilda 6% ga tushgan.

Bundan tashqari, iqtisodiy o'sish sur'ati va ta'lim sohasiga investitsiyalarning iqtisodiy qaytimi ham oshgan, bu esa mamlakatning iqtisodiy barqarorligini ta'minlashga xizmat qilgan. Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan kompleks strategiyalar orqali iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishning barqarorligini ta'minlash mumkin.

Shu bilan birga, tadqiqotda mehnat bozori islohotlari va innovatsion texnologiyalarni joriy etishning samaradorligi va bu islohotlar orqali mehnat bozoridagi moslashuvchanlikni oshirish zarurligi ta'kidlangan. 2023-yilda ta'lim sohasiga qaratilgan investitsiyalarning qaytimi 15% ga yetganligi, mamlakatda amalga oshirilgan strategiyalarning muvaffaqiyatini ko'rsatadi. Bu natijalar, jamiyatda inson kapitali rivojlanishiga yo'naltirilgan kompleks dasturlarni yanada takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Islomov A. Samarqand viloyatining iqtisodiy rivojlanishi va mintaqaviy strategiyalar. Mintaqaviy iqtisodiy tadqiqotlar, Samarqand. 2020-y.
2. Qodirov B. Inson kapitali va iqtisodiy o'sish: O'rganish va tahlil. Iqtisodiy tadqiqotlar jurnali, Toshkent. 2018-y.
3. Azimov T. Innovatsiyalar va inson kapitali rivojlanishi: Yangi texnologiyalar va ilmiy tadqiqotlar. Innovatsion iqtisodiyot, Toshkent. 2019-y.
4. Boltaev B.S. Iqtisodiyotni raqamli transformatsiyalashuvi asosida ish bilan bandlikni shakllanishi – Samarqand, SamDU 2022-y. 337-340 bet.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti 2021-2025 yillarga mo'ljallangan Inson kapitalini rivojlantirish milliy strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti qarori, Toshkent. 2021-y.
6. World Bank Human Capital and Economic Growth: A Global Perspective. World Bank Reports, Washington D.C. 2019.
7. OECD Investing in Human Capital: A Pathway to Economic Growth and Social Inclusion. OECD Publications, Paris. 2020.
8. UNDP Human Capital and Sustainable Development: Global Trends and National Strategies. United Nations Development Programme, New York. 2021.
9. M.M.Rabbimov, Z.T.Bakayev, B.Sh.Safarov. "The Impact of Cultural Heritage on Economic Growth in the Example of Museum Development in Uzbekistan" https://doi.org/10.1007/978-3-031-65343-8_25
10. M.M.Rabbimov, D.K.Usmonova "Artificial Intelligence Powered Strategies to Enhance the Competitiveness of Healthcare Institutions in Uzbekistan" ICONSTEM 2024 <https://doi.org/10.1109/iconstem60960.2024.10568608>

Internet ma'lumotlari:

11. <https://doi.org/10.14529/em180102>
12. <https://siat.stat.uz/reports-filed/3505/table-data>
13. <https://www.lex.uz>
14. <https://www.un.org/ru/>
15. <https://www.who.int/>
16. <https://ec.europa.eu/eurostat>
17. <https://www.pewresearch.org/>
18. <https://www.springer.com/>
19. <https://data.worldbank.org/indicator/NV.SRV.TOTL.ZS?contextual=default&locations=UZ&view=chart>

CONTENTS

1	XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA IJTIMOY-IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH OMILLARI.	
	Ulug'muradova Nodira Berdimuradovna	4-9
2	HUDUDIY MEHNAT BOZORI EHTIYOJLARIGA MOS KELUVCHI KADRLARGA TAYYORLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.	
	Xamidova Aziza Abdufattoyevna	10-17
3	ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ.	
	Усманова Дилафруз Каршиевна, Бозорова Фарангиз Шерзод кизи	18-25
4	СУЩНОСТЬ, ЗНАЧЕНИЯ, РОЛЬ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПОВЕДЕНЧЕСКОЙ ЭКОНОМИКИ.	
	Джумаев Аскар Хайдарович	26-30
5	HUDUDIY TURIZM KLASSTERLARIDA INNOVATSION YONDASHUVLAR VA DAVLAT BOSHQARUVI INTEGRATSIYASI.	
	O'sarov Abdulla Davronqulovich	31-37
6	O'ZBEKISTONDA TURIZM BOZORINI RIVOJLANISHNING, TURIZM INDUSTRIYASINING IMKONIYATLARI VA AHAMYATI.	
	Daminov Olimjon Nurmamat o'g'li	38-44
7	O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA TIJORAT BANKLARNING O'RNI.	
	Nasimov Ikrom Xusanovich, Axadov Sardor Sherzod o'g'li	45-48
8	ILG'OR XORIJIY TAJRIBA ASOSIDA TURIZM SOHASIDA KADRLAR TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH TIZIMINING TAKOMILLASHUVI.	
	Xo'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	49-55
9	XIZMAT KO'RSATISH SOHASI CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA RAQOBAT STRATEGIYALARINI QO'LLASH.	
	Shuhrat Sharifov Saidahmadovich, Ravshanov Musojon Ravshan o'g'li	56-62
10	YANGI O'ZBEKISTONDA AHOLI O'SISH STATISTIKASINING AHAMIYATI VA PROGNOZ KO'RSATKICHLARI.	
	Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li, Sanakulova Iroda Abrorovna	63-68
11	ISTE'MOLCHILARNI ELEKTRON TIJORATDAN FOYDALANISH TAJRIBASINI YAXSHILASH YO'LLARI.	
	Maxmudov Lazizbek Ubaydullo o'g'li	69-78
12	ZAMONAVIY MEHNAT BOZORI TALABLARIGA MOS KADRLAR TAYYORLASHNING TIZIMLI YONDASHUVI.	
	Qurbonov Sirojiddin Qurbonovich, Pardakulov Dalerjon Erkinovich	79-85
13	O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKDA RAQAMLI MARKETING-TOVAR-XIZMATLARNI INTERNET ORQALI TARG'IB QILISH	
	Pazilidinov Muxiddin Maxammadin o'g'li	86-94
14	FARG'ONA VODIYSIDA AHOLINI KAMBAG'ALLIKDAN CHIQUARISHDA EKOTURIZM IMKONIYATLARIDAN FOYDALANISHDA AVTOMOBIL YO'LLARI TARMOG'INI RIVOJLANISHINING AHAMIYATI.	
	R.M.Axmedov	95-99
15	AGROTURIZMNING SALOHİYATINI BAHOLASH USULLARI.	
	Jurakulova Sarvinoz Baxtiyor qizi	100-104
16	EFFICIENCY OF DRUG PRODUCTION OF HUPERICUM PERFORATUM LEDEB IN THE PHARMACEUTICAL INDUSTRY.	
	Ernazarov Ortik Eshnazarovich, Musinov Zokir Rahmonovich	105-109
17	SAMARQAND VILOYATI KORXONALARINING MOLİYAVIY FAOLIYATI NATIJALARINI BAHOLASH.	
	Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	110-118
18	«YASHIL» IQTISODIY O'SISHNI TA'MIRLASHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH.	
	Yuldashev Shamsiddin Qiyamiddinovich, Boliyeva Baxora Farxodovna	119-125
19	SAMARQAND VILOYATIDA INTERAKTIV TIBBIY XARITA JORIY QILISHNING IMKONIYATLARI.	
	Axrrova Munavvar Farxod qizi	126-131

20	O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA XORIJ TAJRIBASI.	
	Shuhrat Sharifov Saidahmadovich, Soxibov Farrux Ortikovich	132-139
21	THE ROLE OF TRANSPORT LOGISTICS IN CIRCULAR ECONOMY.	
	Urazov Komil Baxramovich, Orzukulova Zumrad Abdukholik kizi	140-146
22	MINTAQADA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING TARGETLASH MEXANIZIMLARI.	
	Baratov Javlon Norjigitovich	147-153
23	KICHIK VA O'RTA TURISTIK KOMPANIYALAR UCHUN BRENDNI YARATISH VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.	
	Bunyod BakhodirovBaxtiyorovich, Nuriddinov Tohir Salohiddin o'g'li	154-158
24	O'ZBEKISTONDA INDUSTRIAL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH VA UNI AHOLINI ISH BILAN BANDLIGINI TA'MINLASHGA TA'SIRI.	
	Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li, Rashidov Shoxrux Zohid o'g'li	159-164
25	O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINI JADAL RIVOJLANTIRISHDA ISTIQBOLLI LOYIHALARNING O'RNI.	
	Ikramova Dilnoza Abduraxmanovna	165-169
26	XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISH STRATEGIYALARI.	
	A'zamova Feruza Abduholiq qizi	170-176
27	TURISTLAR XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING MEYORIY-HUQUQIY VA TASHKILIY-IQTISODIY JIHATLARI.	
	Pardayev Botir Raxmatullayevich	177-182
28	MODERN THEORETICAL CONCEPTS OF DEFINITION OF POVERTY.	
	Nasimov Ikrom Khusanovich	183-188
29	IQTISODIYOTNING INNOVATSION RIVOJLANISHI SHAROITIDA CHAKANA SAVDO KORXONALARI FAOLIYATINING ASOSIY YO'NALISHLARI.	
	Abdullaeva Zulfiya Izzatovna	189-198
30	TURIZM XIZMATLARI SIFATINI NAZARIY VA AMALIY JIHATDAN TAKOMILLASHTIRISH UCHUN INTEGRATIV YONDASHUV.	
	Kamolova Mohinur Iskandarovna	199-203
31	RESPUBLIKADA OLIY TA'LIM MUASSASALARINING RIVOJLANISH HOLATI VA TENDENSIYALARI TAHLILI.	
	Shuhrat Sharifov Saidahmadovich, Nazarov Ulmas Alisherovich	204-209
32	TA'LIM XIZMATLARI BOZORI RIVOJLANISHIDA INTEGRATSIYA JARAYONLARI TADQIQOT OB'EKTI SIFATIDA.	
	Ismoilova Feruza Kubaymurodovna	210-215
33	KORXONALARDA XODIMLAR MOTIVATSIYASI VA MEHNATNI RAG'BATLANTIRISHNING RAQAMLI TENDENSIYALARI.	
	Amirov Akmal Mexrojovich, Naimov Damir	216-222
34	INSON RESURSLARINI BOSHQARISHDA KORXONA XODIMLARINING XAVFSIZLIGI BILAN BOG'LIQ XAVFLARNI BAHOLASH USULLARI.	
	Abdualimov Ashraf Qurbonaliyevich	223-229
35	INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA RAQAMLI PLATFORMALAR.	
	Amriyeva Shaxzoda Shuxratovna	230-236
36	FOREIGN EXPERIENCES IN DEVELOPING MEDICAL TOURISM.	
	Sultonov Akobir	237-243
37	MAMLAKATIMIZDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA ENOTURIZM RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH USULLARI.	
	Tursunov Xasan Xolmuminovich	243-248
38	DEVELOPING THE TOURISM SECTOR THROUGH THE EFFECTIVE USE OF NATURAL TOURISM RESOURCES.	
	Rabbimov Muxriddin Musoqul o'g'li	249-253
39	O'ZBEKISTONDA XIZMATLAR SOHASIDA OILAVIY KORXONA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING PROGNOZ KO'RSATKICHLARI.	
	Togayeva Dilnoza Azamatovna	254-258
40	TURIZM SOHASIDA HUDUDIY KLASSTERLAR VA ULARNING INNOVATSION RIVOJLANISHIDAGI ROLI	
	Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	259-263